

Albina

REVISTĂ - POPULARĂ

apare

in fie care **Duminică.**

Comitetul de Redacție:

- Ion Kalinderu
- P. Gârboviceanu
- G. Coșbuc
- Colonel P V Năsturel
- G. Adamcescu
- I. Gtescu
- P. Dulfu
- V. S. Moșă
- N. Nicolaescu
- Gr. Teodossiu
- Const. C. Pop-Tașcă.

Noua Parfumerie și Drogerie Medicinală TOMA BRĂTULESCU

București, calea Griviței No. 145 (lângă Gara de Nord). București.

Oferă onor. sale clientele parfumuri din cele mai renumite fabrici franceze, ruse, germane și engleze; pudre de orez, depilatoare și sapone alese, briliantine, superbe colorante pentru păr, diferite loțiuni, apă de colonia, de lavande, de verveine și portugal, etc., ape și pomeți de quinquina parfumate, Capilarine, col-cream de la princesse și cosmetice igienice, pieptini fini, Odol, perii, paste pentru dinți, termometre pentru baie și diferite feluri de bureți, glicerină, vasilină, lanolină și tot felul de articole pentru tualete.

Articole pentru menajiu, ca : ceaiuri, cafea și cacao în sămânță și pulbere, făină lactată Nestlé, culori vegetale, arome și esențe pentru liqueruri și limonade, romuri și cognacuri, esențe pentru conserve alimentare, Sifone cu cară se prepară ape gazoase, alcool și sistematice mașine pentru spirit denaturat, ape minerale și diferite săruri pentru băi, cum și prafuri «Zackerlin», carboral, borax, acid boric, naltalină ieftină, bicarbonat de sodiu, salol și chinine, etc. Aniline și culori, aparate, accesorii și gata soluțiuni, băi, pentru fotografie. Uleiuri și grăsimi minerale, parafină, benzină și vasilină americană, terebentine, pensule, lacuri și culori pentru pictură, vopsele, ceară și sirmă pentru parchete, etc.

Diferite ierburile alese, rădăcini, scórțe, frunze, flori și semințe pentru cėiuri, in și muștaruri, precum și felurite uleiuri vegetale și animale, ca : unt de cocos, de in, de ricin și amigdale și curat uleiū din licat de morun pentru cura de őrănă, etc.

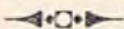
Multe specialități farmaceutice române, franceze și germane, precum : bugiie, balsamuri pentru viață, capsule, cataplasme, coaltare, crayone, ciaiuri, drageie, elixire, emulsiuni uleiöse, emplastre, glicerofosfate, globule, granule, injecțiuni, ovule, paste, pastile, perle, pilule, prafuri, săruri, supositorii, soluțiuni, siropuri și vinuri medicamentöse care, prin rolul ce indeplinesc unele de fi atiseptice și desinfectante iar altele nutritive și intăritore, sunt preparate cu scopul de a fi intrebuiutate la vindecarea suferinșilor căroro să le redea sănătatea, forță și energia și de a le fi reconstituante ale sistemului nervos indepărtându-le cu totul anemia și slăbiciunea generală.

Bogat asortiment de cauciucărie și pansamente cum instrumente și accesorii de resortul Farmaciei, Obstetricei și Chirurgiei, Opticeii și Dentisticeii, ca : vată și tifone, guthapercha și mușamale impermeabile, tuburi de cauciuc, canule, injectore și sistematice irigatore pentru Mose și Lehuse, pompe trage-lapte și biberone, plosci și lighene de porțelan, specule, ață de mătase și ace, seringi, sonde, aparate inhalatore, bandage și cercuri herniare, corsete elastice pentru dămne și ciorapi pentru varice, tuburi stomachale, pulverisatore și vaporisatore, preservative, suspensore termometre maximale cum și alte utensile și accesorii de sticlă, aluminiu platină, faianță și porțelan, ochelari, forfecii și clești, etc.

La cerere, expediază in ori-ce parte a Tărei, contra ramburs, prompt și cu prețurile cele mai ieftine, ori și ce fel de mărfuri din această branșă.

ALBIŪA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

Abonamentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin. pe an lei 8
 „ „ „ 6 luni „ 3 | Un număr. . . . . 15 bani
 Pentru anunțurile 1 leu linia. Mărea publicitate, 5 bani cuvântul.
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL:

Chr. Georgescu, 10 Maiū. — G. Coșbuc, Descânt ecile și bōlele. — Th. D. Speranția, Talanga. — I. Georgescu, Nutrețurile și folōsele lor. — Laurenția Gribinea, Povestea lui Ștefan cel mare și sfânt (Batālă de la Rēsboeni). — Dr. Const. An. Muerl. Usturoiul. — V. S. Moga, Observațiuni asupra tăclunelului (cărbulnelului) la cereale. — Adāncimea mārilor. — Sava Șerbau Neagu, Omorāți omișile! — După statistică. — De pe Domeniile Corōnei. — De la cercurile culturale. — De la sate. — Informațiuni. — Bibliografii. — Mulțumiri.

Sfaturi: Praf bun pentru dinți. — Contra ploșnișelor. — Un oțet pentru a avē o voce frumōsă. — Lēc contra durerilor de măsele.

Ilustrațiuni: Ștefan cel mare și mama Sa Dōmna Maria, după bātāle la pōrta Cetāții Nēmțului. — Ștefan cel mare pe patul de mōrte povēțuesce pe fiul sēu Bogdan sā inchine Moldova Turcilor.

10 MAIŪ.

n vechime, ca și în timpurile nōstre, fie-care țară își are eroii sēi, dīlele sale sfinte; pe cānd alte popōre respectā alte dīle din an, dat ne-a fost și nouē de Providență ca sā avem un 10 Maiū, dī în care s'a intrupat idealul nostru național, cāci la Maiū în 10, s'a indeplinit pentru noi 3 mari fapte: *dinastia, independența, regalitatea.*

a) Prin stabilirea dinastiei s'a pus frāū odatā interesului familiar, s'a adus stabilitatea și prin ea progresul și binele țarei. Odatā cu stabilirea dinastiei s'aū dus acele timpuri de jaf și de durere, ce apāsāu asupra nōstrā, s'aū dus acele vremuri, cānd Mihnea cere domnia cu suma cāt ar putē duce 600 cai, sa'ū dus acele timpuri cānd Cercel părăsiā tronul cu 43 care de bani. S'aū dus acele timpuri cānd după domniile romāne umblāu toți veneticii, tōte nēmurile ca după lucrul nimēnui: Poloni, Italiani, Jidani, și spre rușinea nōstrā, chiar și Țigani. S'aū dus acele vremuri cānd poruncile Porței țineāu loc de legi și cānd un vizir dispunea de viața Domnului. Pungile Sultanilor, vizirilor și femeilor din harem se golesc, însă visteria nōstrā începe a-și făuri primele temelii.

Erà natural să fie așa: domnul da bani să se suie pe tron și când îl apucă apoi îl storcea, îl storcea la infinit pe de o parte să-și scótă banii, pe de alta să se mențină pe tron, iar mai presus de toate să-și adune mari averi ca atunci când va fi mazilit să aibă cu ce concură la domnie, după spusele cronicarului. «*Domnii (fanarioții) când sunt mazili îngrijesc pentru domnie, iar când sunt domni îngrijesc pentru mazilie*». Se vindea tronul la mezat, eram puși la licitație. Cine erau cumpărătorii?

«Toți acei cari în Țarigrad mâncau simit negru cu bostan, iar la noi aci trăiau îmbrăcați toți în caftan».

Se întreceau concurenții în prețuri, căci sciau ei că tot spinarea bietului Român va fi aceea, care le va împlini sumele. Pentru căpătarea domniei se îndoia tributul și când domnul aflător pe tron nu îndeplina aceste cerințe ale Turcilor propuse de un nou solicitator, apoi bine nu erà de capul lui. Il durea inima pe Ion-Vodă cel Cumplit ca să mărescă dăjdiile țărânilor, în urma intrigilor lui Petru Schiopul și plătesce scump acest devotament către nație: *e sfâșiat în bucăți legat fiind de coșile a două cămile*.

Dar vocabularul cel bogat al dărilor: vâcărit, vădrărit, pogonărit, ajutorință, mucarel, ierbărit, gostinărit, oierit etc., dar modul de a le împlini «inchișând femeii și bărbații prin coșare și înecându-i cu fumuri de gunoi și de ardei, nedându-le demăncare, legându-i cu mâinile în dărăt și bătându-i cu bicele până la mörte sau ținându-i cu picioarele góle césuri întregi în zăpada gerósă», óre toate acestea nu erau consecințele deselor schimbări de Domni? (1).

Unii nici n'apucă să domnescă, căci abia sosesc din Fanar și când tocmai pun piciorul pe pământul României, gata a se înfruptă din ale ei bunuri, firmanul de mazilire îl urmăresce dând loc altuia. Se săturase lumea de astă nestabilitate, de aceea poporul în a lui înțelepciune a caracterizat aceste țile de nenorocire prin dicetórea: «*schimbarea domnilor, bucuria nebunilor*», căci de sigur numai nebunii doareu aceste schimbări atât de dăunătoare progresului unei națiuni. Dat ne-a fost să nu suferim la infinit. La 10 Maiu 1866, Divinitatea ne găsi pe întemeetorul unei dinastii statornice, pe tinerul principe Carol, care punând piciorul pe pământul României dicea: «*Mi se impun, o sciú, mari datorii. Sper că Mi va fi dat a le îndeplini. Vă aduc o inimă leală, cugetări drepte, o voință tare de a face binele, un devotament fără margini către noua mea patrie, un neînvinc respect de lege. Cetățén ađi, mâine, de va fi nevoie, soldat, voiú împărtășii cu voi sörta cea bună, ca și pe cea rea. Din acest moment, totul este comun între noi. Credeți în Mine, precum eu*

(1) Xenopol, *Ist. Românilor din Dacia Traiană*.

cred în voi! Să ne facem datoria! Să ne întărim prin concordie! Să unim toate puterile noastre, spre a fi la înălțimea evenimentelor». (1). Aceste cuvinte nu erau de cât un program și întru cât și l-a îndeplinit și și-l îndeplinesce Suveranul nostru, vĕ las să judecați. Întru nimic nu s'a abătut de la cele ce a spus . . . . .

b) 10 Maiu din 1877 ne redete *independența*. Și ce pôte fi mai scump în lume pentru un popor de cât acest nume! Însă meritul cel mare constă în faptul că această independență ne-am creat-o noi, nu ne-a picat din hazard, nu din voia sorței, nu ne-a dat'o alt cine-vă, ci noi am câștigat'o prin foc, prin fum, prin miile de baionete. Nimeni nu se pôte lăuda cu liberarea noastră «*Pentru popore recunoscința e un greū lanț și mulțumită lui Dumnezeu el nu ne lĕgă*» (2). Eră o piatră, care apăsă pe numele de Român și cu greū vitezul vitejilor, eroul eroilor, lucĕfĕrul creștinătăței, Mihaiu, suferi să fie numit vasalul netrebnicului Sigismund, cu greū Mircea împlini tributul Porței, cu greū le cădă Basarabilor și Marilor noștri Voievođi să fie supuși Porței, Poloniei și Ungariei. Și după cum odinioră Marele Traian înlătură tributul către Daci, nesuferind să împĕrătĕscă peste un popor tributar; tot ast-fel Marele Carol spălă pata, care înegrise atâta timp fața țarei noastre. De mult timp spada ruginită a poporului român disperase de a mai fi mândră vre-o dată de un braț viguros, stĕua românismului apusese, grija și necazul îl copleșise, îl nimicise. Dar, nici spada nu ruginise, nici stĕua n'apusese, ci trebuia numai comandantul, care să îmbărbăteze pe urmașii legionarilor romani și sĕ-î ducă la izbândă.

La p'ecarea în rĕsboiă Domnul Carol îmbărbăta pe ostași sĕi cu ast-fel de cuvinte: «*Ostași Români, voi sciți cât de mult a suferit patria vōstră în timp de peste 200 ani . . . . . Reincepem astădi luptele gloriose ale străbunilor. Armata românescă va redă României rangul ce i se cuvine între națiunile Europene. Faceți dar să fălfaie din nou cu glorie drapeul Românesc pe câmpul de bătaie, unde strămoșii voștri au fost secolii întregi, apărătorii legei și ai libertăței. Nainte dar, ostași Români, nainte cu bărbăție și în curând vĕ veți întorce în familiile vōstre, în țara vōstră liberă prin voi înși-vĕ, acoperiți de aplausele întregii națiuni*» (3). Iar la întorcere se adresăză soldaților: «*. . . . . Povestea faptelor mărețe ale trecutului voi ați îmbogățit-o cu povestea faptelor nu mai puțin mari ce ați săvârșit și cartea vĕcurilor va păstră pe neștersese ei foi, numele acestor fapte alături de numele vostru*».

(1) Sturdza. O pagină din Istoria Contimporană.

(2) Iorga. 10 Maiu.

(3) Onciul. 10 Maiu.

Deci bubuitul tunurilor de la Plevna, Rahova, Smârdan și Vidin ne-au redat locul ce-l meritam în concertul statelor Europei, au arătat lumii, că sângele lui Traian mai dănucesce încă în vinele urmașilor săi, că din vultur vultur naște, din stejar stejar răsare și că România modernă ne-am creat-o noi prin noi înșine. Și după cum odinioară Leuctra și Mantinea se mândriau a se numi fiicele eroului Epaminondas, tot ast-fel Rahova și Plevna se fălesc purtând numele de fiicele regelui Carol. Ast-fel cele câte-vă miș de bravi căduți în șanțurile Plevnei, înălțară într'o zi, mai sus pe Români, de cum i-ar fi putut ridică anî întregi de pacinică desvoltare.

De atunci Europa s'a convins pe deplin că suntem un popor, cure scie să móră și deci are dreptul să trăiască. . .

c) După cele 2 mari succese câștigate, dinastia și independența, trebuiă să urmeze neapărat un alt succes, trebuiă ca România să culégă ródele jertfelor făcute și a sângelui vërsat. Atunci pentru a 3-a óră ziua de 10 Maiu strălucì in Istoria României prin *proclamarea Regalității*, iar coróna regală pusă în această zi pe fruntea biruitorului Domn, este coróna istoriei nóstre întregi. Primind coróna din mâna președintelui Senatului, Suveranul nostru, dișe, între altele, următórele cuvinte: «*Primeșc cu mândrie, ca simbol al independenței și al țării României această corónă, tăiată dintr'un tun stropit cu sângele vitejilor nóstri, sfințită de biserică. Ea va fi păstrată ca o comóră prețioasă, amintind momentele grele și timpurile glorioșe, ce am străbătut împreună, ea va arătă generațiunilor viitoare, voinicia Românilor de ești timpî și unirea, care a domnit între țară și domn. Să ne unim dar în fața acestor stéguri, cari au strălucit pe câmpul de onóre, în fața acestei coróne, emblemă a regatului, împrejurul căreia, națiunea strângă-se ca ostași împrejurul drapelului, să ne unim în strigarea scumpă inimilor nóstre: Să trăiască iubita noastră Românie, astăzi încoronată prin virtuțile sale civice și militare.*»

Și pe când Regele își împodobese coróna de oțel cu dragostea poporului românesc, pe atunci nobila nóstră Regină, întreită Regină a poesiei, a óstei și mării române, împletește la corónă-î de aur, prin faptele sale generóse, prin calitățile înalte ale inimei și spiritului său, ghirlandele nemurirei.

Christache Georgescu.

Târgoviște.

— Rógă-te lui Dumneșeu, dar lucréză tot mereu.

Descântecile și bólele.

a să înțelegi medicina poporului — cu toate descântecile ei, cu felul și întrebuințarea leacurilor și cu acțiunile ce însoțesc descântecul — trebuie să știi și să ai mereu în vedere lucrul următor. Omul primitiv își inchipuesce bólele ca ființe vii, cu voință și cu pricepere, cari simt ca orî-ce vietate plăcere ori scârbă, au îndrăznélă și frică, mânie și nevoie de liniște, sunt supuse și ele durerii și morții. Să șicem, întru toate ca omul. Se deosebesc chiar după firea lor, căci unele sunt iuți și înfocate, altele molatice, dar nici una nu scie altă limbă decât pe a bolnavului. De-aceea descântecul într'altă limbă nu e de nici un folos. Ele intră în om mai tot-deauna trimise, fie de vrăjmași prin babe descântătoare, fie de strigoii, de ceas-réu și de cei-ce știu deochia, fie de puterile réu-voitoare și vătămătoare ale aerului, ale apei, ale pămîntului și ale focului, adecă de duhurile necurate. Aici îți pomenesc așa în trecét aceste duhuri, băgându-le pe toate într'acelaș sac, dar într'alt loc și le voi spune pe viță și pe sémînță, ca să te știi învârti ca între cunoscuți prin vavilonia lor.

Bólele ca ființe vii, deși sunt mai tari decât omul, sunt slabe de inger. Fórté slabe. Vreaú să șic, că sunt în mintea copiilor, se sperie de tot nimicul, se îngrozesc lesne, se lasă ușor amăgite, toate le cred, și cine e stăpân pe descânțe și vrăji, le póte purtă de nas cum voesce. Pe lângă acésta, sunt negrăit de próste, orî-ce fac și orî-ce dreg, omul e tot-deauna mai șiret decât ele. Acestea să o știi nu numai despre bóle, ci și despre duhurile necurate. Căci una sunt, adecă bólele sunt intruparea acelor duhuri. Dar să le deosebesci de Dracul, căci acesta, după cum îl scim din învățăturile religiei nóstre, este alt ipochimen, și se îndeletnicesce numai cu păcatele nu cu bólele. Decí, în tot lungul cărții când voi vorbi de duhuri necurate să știi că nu e vorba de Satana orî de slugile sale, ci de alte puteri întunecate cari n'au nimic de lucru prin Iad.

Dacă odată știi, că bólele sunt vietăți întru toate cu însușirile omului, îți va fi ușor să înțelegi tot tipicul medi-

cinii populare. Și vei vedé că sunt multe numai formele dar «sistemul» întreg e unul și, mai ales, ușor de priceput și copilăresc de tot. Cum ai dice cu vorbe mai de oras, e simplu și naiv.

Dacă bóla e ca omul, atunci ai să te aperi de ea tot în felul cum te aperi de un om. Te lupți cu ea și o alungi din tine tot cum ai alungá un om străin din casá. Să bagí de sémá că ori-cât de încurcate și de netálmăcite ți s'ar párea la întâia vedere mulțimea de boscorodeli ale descânteceilor, mulțimea de acțiuni cari însotesc descântecul, mulțimea de doctorii băbesci, ca mațul pe care-l scoți din gura ciorii, orí apa din urma ursului, orí găinațul de păun furat și câte și mai câte le vei vedé amintite de mine în carte,—apoi chipul cum caută ei felul bólelor (diagnosticul), chipul cum se apărá de ele (mijlócele preventive) și semnele lor (simptomele)—tóte sunt într'acelaș înțeles, antropomorfic.

Să-ți mai spun odatá: bólele, ca și duhurile, sunt ființe vii, réutăcióse, dar slabe de ínger și próste.

Ca s'alungí din curtea orí din casa ta pe un om, ce faci? Íl întrebí și-l poftesci să plece. Dacă nu plécá, il ameninți cu ciomagul. Nicí așa, il bați, il legí cobzá. Dacă nu vrei cu réul, il iaí cu buna, il rogi, il momesci cu ceva să iasă din curte, il înșeli. Dacă e unul pe care-l ai în casá, să dicem un prieten nu prea iubit, il alungí orí prin viclenie orí îi faci traiul la tine nesuferit.

Intru totul așa fac babele cu bólele. Tot ceea-ce încercá omul ca să alunge pe cel nepoftit, aceea încercá și bolnavul cu bóla lui. O rógá cu buna, îi fágăduesce cine scie ce — dar tot lucruri pe cari nu le are, și bóla crede, căci e próstá — o amenință cu frigarea, cu cuțitul, cu fringhie de om spânzurat, cu mătura, cu fusul, că va frige-o, va străpunge-o, va spânzura-o, va arunca-o la gunoiu, va pune-o la munca torsului. Dacă n'ajută, atunci o légá, o bate, o chinuesce, o spurcă umplénd-o de murdării, o blestemá și-i face viața amară, până ce bóla orí Duhul își ia lumea în cap de grózá, de putóre și de cicáliturile gurii.

Asta e tótá înțelepciunea cea mare a felului cum se luptá țaranii cu bólele. Vedí, că mijlócele sunt de tot copilăresci, că bietul țaran face numai cât il taie capul, cređénd că are înaintea lui o vietate, tot ca el, pe de-o parte cu mult

mai îndrăcită decât omul — deci cu mult mai tare — iar pe de alta mai puțin deșteptă, mai fricosă, mai neispită cu cele ce sunt în lume, deci mai slabă decât omul. Și toate armele lui, sunt la urma urmei, șiretenia. Precum în basme uriașii sunt cât munții și au puteri peste-fire de mari, dar sunt proști și lesne de înșelat, precum duhurile rele în credințele superstițioase au puteri peste-fire și sunt tot mereu la pândă, dar sunt grozav de copilăroase, tot așa bólele au puteri ce trec peste puterea omului în toate, numai nu în deșteptăciune și șiretenie. Lucrul acesta trebuie tâlmăcit așa, că omul se simte cu mult mai inteligent decât toate puterile ce-l înconjură: or fi acestea mai tari, fiind-că sunt mai puternice, dar tot omul cel mai slab e mai tare, fiind-că e mai cuminte. E biruința omului asupra naturii, așa cum înțeleg ómenii biruința. Că ursul e mai puternic decât omul, are și ghiare și dinți mai tari decât ai omului, dar omul cel slab a născocit cuțitul și toporul, ba acum și plumbul puscii, și orî stă la luptă cu ursul orî îl trântesce cu plumbii la pămînt. Și riul e puternic că rupe maluri, înecă ómeni și vite și se varsă pe cîmp pustiind semanăturile, dar omul îl silesce să curgă între zăgazurile ce i le-a făcut, îl îmblânðesce și face poduri peste el. Este un obicei al nostru, care arată lămurit cât de tare se simte omul asupra Duhurilor întunericului: Indată ce scot mortul din casă, unul dintre ai casei s'aședă repede pe locul unde a stat mortul pe laiță și se face că așteptă pe cine-vă cu mândrie și cu nepăsare. De vei întrebă pe țărani de ce fac asta, îți răspund: ca să vadă mórtea că suntem mai tari decât ea! E frumoasă și înălțătórea de inimă credința acésta, căci într'adevăr viața este mai tare decât mórtea, iar Dumnezeu ne chiamă tot spre lumină și spre viață, nu spre mórte și spre întuneric. Insu-și Christos înviind, ne-a arătat că omul póte birui puterea morții, ca să înțelegem că neperitóre în lume sunt numai cele ale sufletului și ale minții.

G. Coșbuc.

Un praf bun pentru dinți:

Praf de cărbune de teiu fin 30 grame
 Zahăr de lapte . . . 30
 Ulei de garofițe . . . 3 picături.
 Mentol . . . . . 1 gram

TALANGA

I.

Talanga! Ce sunet auđu 'mă pătrunde,
Un sunet ce sună-a câmpie!
Pe nópte cu lună, la cântec de fluer
Talangă drept ison să fie!!

II.

Prin vremi de restriște, prin vremuri trecute,
Păgânii cădend peste țară,
Și ómeni și vite da 'n găuri de șerpe,
Fugiau toți pe lumea amară.

Pe urme de holde ce ars'a pojarul
Zadarnic mai cată uliul,
Nici urmă de pradă pe jos nu se vede:
In totul domnesce pustiul!!

Nici sunet de fluer, nici cel de talangă
Din somn nu deșteptă pămîntul;
Dór praful de drumuri pe 'ntinse pustiuri
In cale-î de-l spulberă vîntul.

III.

Când fluer, talangă, s'aud în câmpie;
Când luna primblarea și-o face:
In visuri plăcute ne légănă somnul,
In țară 'î odihná și pace.

Th. D. Sperantia.

Nutrețurile și folósele lor.

Scim cu toții cât de importantă este vita la casa omului. Vitele ne ajută la muncă, ne îndestulă casa cu lapte, lână, carne, ne face gunoiu, un îngrășământ bun pentru locurile cam sărace, ne formăză boi de muncă, cai de trăsură, vaci de prăsilă; afară de astea facem cu ele un bun comerț și este o petrecere plăcută iubitorilor de vite.

Crescerea vitelor, deși atât de trebuincioasă, astăzi încezesce și acesta nu se datoresce de cât lipsei de islazuri și plantelor de nutreț.

Pentru a încurajă această ramură de avuție a țării noastre, trebuie să facem ore-carî sacrificii prin a lăsa din terenul destinat culturei câte o porțiune pentru a formă livezi, fie naturale, fie artificiale.

Vedem ađi cu destulă părere de rău, că suhaturile, odinórá atât de multe, s'aú redus, islazurile comunelor s'aú împuținat la minimul număr de pogóne cari sunt ne-îndestulătoare pentru vitele sătenilor. Mai vedem asemenea că pădurile statului sunt oprite pășunatului vitelor. Aceste păduri sunt aprópe în toți anii pârлите de locuitorii din rásbunare saú că iaú foc din óre-carî cauze. Locuitorii ar plăti bucuroși și fórté bine, pentru vitele lor, mai ales vara, dar cu tóte astea statul care ar trebui să încurajeze crescerea vitelor, nu admite pășunatul.

Precum vedem, calea spre o îmbunătățire a creșterii vitelor, este închisă bunurilor economi, creșcătorii de vite, și dacá ađi se mai găsesce câți-vă din cei ce doresc regenerarea și desvoltarea acestei țării, ei fac această ramură cu mari sacrificii.

Pentru a face întru cât va să fie mai lesnicioasă această piedică, înlocuind suhaturile, islazurile și livezile naturale, trebuie să desvoltăm mai bine cultura nutrețurilor artificiale.

Printre nutrețurile ce sunt, mai bune pentru hrana vitelor, sunt: Lucerna, trifoiu, sparceta, etc. Aceste nutrețuri constituie livezile artificiale bisanuale vivace. Mai sunt sfecla, napii, etc.

Cum însă aceste plante nu pot avea locul lor în anumite circumstanțe, trebuie recurs la altele de aceeași valóre care să acomodeză mai mult cu cerințele câmpenesci.

În locurile de delimitare din 1864, sătenilor le este imposibilă cultura unei plante vivace ca lucerna ori trifoiu, pentru că locurile lor sunt împărțite în mai multe loturi de 2—3 pogóne, nu ca cele de ađi ce se dau câte 5 pogóne la un lot (în 2 locuri) și pentru că sătenii nu se înțeleg a pune tóte într'o parte schimbându-și alte locuri, formând un trup de lucernărie, care ar fi bine păzite și le-ar aduce folóse.

Sunt mulți din ómenii care dacá nu aú un loc închis cu

gard în sat, și cultivă asemenea nutrețuri în câmp, în timpul verii sunt stricate de alți locuitori, mai ales după ridicatul holdelor, făcând ca nemulțumirea celui ce a semănat și nereușita lui să influențeze asupra altor săteni și deci să nu mai cultive nimeni.

Pentru a putea înlocui aceste neajunsuri trebuie să introducem în cultură alte nutrețuri tot bune, dar care nu ne opun atâtea piedici. Dintre plantele ce le-am putea cultiva (anuale) putem cita: Meiū păsăresc (pâringul) mohorul de California, Lintea furajeră, Borceagul, porumbul furajer și amestecurile de graminee.

Aceste plante sunt nu numai bune ca nutreț, dar o parte din ele prepară chiar terenul, prin proprietățile lor fizice. (lintea, borcegul și meiū păsăresc).

Dintre acele ce se întrebuintează ați mai mult și cari sunt mai mult cultivate de săteni avem: Meiū păsăresc (Pâringul) și Borceagu. Lintea furajeră deși e un nutreț bun, însă nu se cam cultivă de cât de aceia ce au oi multe.

Fiind timpul pentru semănatul acestor plante, dau mai la vale cultura în parte a câtor-vă din ele.

Mohorul de California. Meiū păsăresc (pâring).

Acastă plantă este anuală, nutrețul său foarte mult căutat de vite, e hrănitor și spornic. Se sémână prin luna lui Aprilie cât de timpuriu.

Ca varietăți se află în comerț cu sémînța albă și cu sémînța roșiatică, cel mai bun e cel dântăiū.

Terenul se prepară prin o arătură înainte (adâncă) de preferință toamnă; lui îi place un pămînt bine lucrat. Dacă e bine muncit ne dă recolte frumoase.

În Aprilie de la 20—28 se sémână în urma unei arături semănându-se deasupra și grăpându-se cu grapa de lemn, pentru a nu-l băga adânc în pămînt. După semănat și grăpat se poate tăvălugi (în lipsă de tăvălug cu o targă se îndesă pămîntul spre a-l face mai compact și a nu pătrunde vânturile și a-l usca). Se poate sémână sau singur sau amestecat cu porumb. Mai bun e însă singur, că uscarea (brazdele) se face uniform.

Se sémână la pogoan 35—40 litri ($1\frac{3}{4}$ —2 duble) însă, să fie sémînța nouă, bine conservată, și bine coptă.

Ca lucrări de întreținere el reclamă plivitul de pălămidă, măracin, ciulin, etc., care i-ar periclita viguroasa sa dezvoltare. Timpul recoltei variază după întrebuintare. Dacă-l cosim pentru fân se cosesc când s'a început a se forma bobul, iar pentru (sémînță) bóbe, când el a ajuns la epoca cócerii, bine înțeles nu când s'a trecut rău, că atunci s'ar scutura și am pierde.

Cositul e bine să se facă după ce s'a ridicat roua. După cosit se lasă brazdele până se usucă și se întorc când sunt gróse, pe urmă se strâng și se forméză copicioare mici (purcúie),

cari se lasă câte-vă țile spre a se pălui și pe urmă se face copii mari.

Conservat, la locul destinat, e bine să se facă în copii mari de formă conică cu vârful bine ascuțit și de e posibil la locuri ferite de ploii și vânturi;

Un pog. Mohor California, pôte da 4—5.000 kgr. fân uscat.

Un pog. » » » » 38—45 duble la pogon
sămînță și 3—4.000 kgr. fân, care e bun, însă nu de aceeași calitate.

Acest nutreț fiind foarte bun, e de recomandat a se cultivă de toți cultivatorii pentru că sămînța e efină și lucrările de întreținere puține. Sămînța de Mohor de California semănată în urma ogórleor de primăvară, destinate ca ogóre sterpe, ne dă un bun nutreț pentru vite, fără a ne împiedică de la cursul normal al lucrărilor agricole.

În comerț sămînței albe i se dîce și Mohor de California iar celei roșcate i se dîce meiu păsêresc (pâring), ele însă sunt același fân și se deosebesc varietățile prin culóre. La cel cu sămînța roșcată, fânul e mai aspru și mai puțin pârros, în producțiune e însă acelaș.

Lîntea furajeră. Asupra acestui nutreț nimeni nu pôte contesta cât este de bogat în principii azotoșe; faptul se explică și prin aceea că lasă terenul într'o stare perfectă de curățenie și fertil.

Lîntea e un bun nutreț mai ales pentru oi, înlesnesce pe agricultor și-l scutesce de grăunțe. Lîntea în hrana oilor alternată cu alte nutrețuri, influențeză mult asupra secrețiunei laptelui, dându-i și un miros plăcut. Laptele de oie hrănită cu lîntea e mai gros și mai bogat în caseină ca cele hrănite mai mult cu alte fânuri.

Lîntea după varietăți e de mai multe feluri: cu bobul cenușiu-alburiu, cu bobul mare și lat și cu bobul mic și mai oval, asemenea cu bobul verđuiu.

Cea mai bună din ele e varietatea cu bobul oval și cenușiu. Lîntea de nutreț se asemănă cu cea cultivată pentru hrană.

Terenurile ușóre sunt cele de preferat pentru lîntea. Ca fertilitate lîntea nu cere un pămînt prea gras, pentru că atunci crește în trunchi și devine bățosă, ea cere un pămînt bine lucrat.

Lîntea e una din acele plante care se potrivește pentru agricultorii, cari au locuri mai inferioare ca calitate. În schimb se cere o arătură adîncă ca ogor, fie de tómnă, fie chiar de primăvară, o a doua arătură în timpul semănatului se impune de la sine. Semănatul se face saũ cu mașina saũ prin împrăștiere. Se sămînă în Aprilie, 1—26 Aprilie, cu cât ea e de timpuriu cu atît e mai bună, obținînd fân mai mult. După șese țile răsare și crește vigurosă, avînd grije a o plivă de pălămidă și erburile vătămătoare.

Lîntea se sămînă în amestec cu o cealaltă, de preferință

ovésul, cantitatea de sémînță e de 4 DD. (80 litri) linte la pogon și 20 litri ovés; se sémênă înainte ovésul și pe urmă linte și se grăpéză cu grăpile de fier, pe urmă se tăvălugesce.

Epoca recoltei variază după întrebuințare: pentru nutreț o cosim când bobul a început a se întări, iar pentru sémînță când bobul s'a întărit bine și téca a început a se îngălbeni. Fructul sėu e o técă cu 6—12 bóbe. Cu cât linte e mai désă, cu atât fānu e de mai bună calitate și vice-versa. Un pogon fān produce 2—4.000 kgr. fān uscat. Un pogon linte ne dă 1—1½ kil. sémînță și 1—300 kgr fān, nu însă așa bun ca cel anume pentru nutreț.

Pe această moșie se cultivă linte foarte mult, oile hrānite cu ea, cu sfecele tocate și fān natural, nu numai că sunt frumóse, dar dau un lapte bun și gustos, bogat în materie grasă. Vecinii proprietari cu oi și-au procurat sémînța acestui nutreț, vėdēnd folósele lui mari.

Porumbul turajer. Acel ce nu are un loc pentru a-și pasce vitele saú unde să-și puie lucernă, trebuie pentru vitele lui să aibă ½ saú un pogon porumb sémēnat, se ară locul și se sémênă porumbul îngropāndu-l cu grapa de fier, se sémênă până la 2 duble la pogon (140) litri, el se cosesce de 2 orī în timp ploios. Din acest nutreț cultivatorul ține cu maldār verde vitele lui; iar ce prisosesce, îl face stoguri (frunzare) și-l conservă pentru érnă; e bun pentru boi, vaci, bivoli și capre, e asemenea bun tocat și amestecat cu sfecele și saramură ținute 2 zile, să se acréscă puțin. Producția lui, grație lungimei firului fiind mare, el se cultivă de săteni foarte mult. Indemn decī pe bunii economi a-și asigură hrana vitelor lor, căci numai atunci vor putea face munci bune și la timp.

Ión Georgescu.

Moșin Letea-Nouă.

Suntem dejă în a doua jumėtate a anului al VII-lea și totuși un mare număr din abonații noștri n'aú trimis încă micul cost al abonamentului, deși 'i-am rugat de mai multe orī, ba unii nu sunt încă achitați nici pe anul trecut al VI-lea. Facem apel la d-nii abonați și îi rugăm a grăbi cu trimiterea abonamentelor, prin mandat poștal, care nu costă decăt 5 bani. Avem credința că rugămintea ce facem va fi luată în de aprópe bāgare de sémă.

Poveștea lui Ștefan cel mare și sfânt

Bătălia de la Răsboieni.

Și numai de odată, că-î veni veste lui Ștefan, că Sultanul amărât din cale afară de cumplita înfrângere de la Râhova s'a hotărât numai de cât să strângă din nou ște, câtă frunză și erbă și să vină el singur în fruntea oștirea împotriva lui Ștefan, cu gând de-al șterge de pe fața pământului; iar țara lui s'o prefacă în țară turcescă.

Dacă auzi Ștefan cel mare așa ceva, prinsă a trimete solii la Craiul Mateiaș al Ungurilor, la Craiul Leheie, la Papa de la Roma, la Venetienii, pofindu-i cu multă dragoste să-î trimetă bani și ajutor de omeni, căci el nu se crede destul de destoinic, numai cu oștea lui, care nu putea fi mai mare ca de 10.000 de omeni, să le mai țină piept păgânilor. Cu toții i-au răspuns că-l vor ajuta, dar în urmă s'a ales numai cu lauda de la dinșii și cu făgăduieli; iar de-o pildă, cum eră Craiul Mateiaș al Ungurilor, nici n'ar fi vrut de fel ridicarea Domnului Moldoven ci din potrivă caderea lui.

Dar dacă la acești crai pământesci, marî la cuvânt și micî la faptă, e lnu găsise sprijin, îi mai rămăsese lui nădejia într'un loc, unde știa că tot-deauna el găsise ajutor și mângâiere și prin urmare într'acel loc, spre *Dumnezeu*, își îndreptă el sufletul rugându-l, din adâncul inimei, să nu-l părăsescă. Dar și Dumnezeu pune la încercare credința fiilor săi, așa că nu numai cu bine îi încercă ci și cu de cele rele. Cu Turcii nu fu glumă. Ei se ținură de cuvânt, căci nu treci mult și ca din pământ răsări din nou o oște și mai numerosă ca cea dântăiu, care porni ca vârtejul unei gróznice furtuni, gata să sfărâme și potopescă tot ce-a întâlni în cale; iar Domnul Moldovei, îndată ce simți acestea, strânse oște cât îi fu prin putință și plecă să întâmpine pe Turcii la Dunăre.

Și nu veneau în potrivă lui Ștefan numai Turcii, dar par'că eră un făcut ca toți vrăjmașii lui Ștefan se 'și dee mâna ca împreună să sfărâme, în sfârșit acest vitéz, de gróza căruia gemea și se cutremurà Stambulul, se temeau Ungurii, tremurau Tătarii. Pe când Ștefan se îndreptă spre Dunăre, ca să oprască șivoiul de dușmani de a pătrunde în țară, numai ce-î vine vestea, că Tătarii au năvălit din nou pe la Nistru, iar că din Muntenia, Laiot Basarab, care din nou izbutise să pue mâna pe tron, strânsese oștire și știind pe Ștefan că se duce în potrivă Turcilor, găsise vreme să purcedă și el în potrivă Vitézului, dar de astă dată nefericitu-lui *Domn*.

Când auziră Moldovenii de năvălirile Tătarilor, cu lacrimi, se rugară Domnului Ștefan, să-î învoiască a se duce, să-și apere nevestele și copiii. Atunci Ștefan își schimbă drumul,

se repeđi contra Tătarilor pe cari îi alungă; iar când se întor-se, Turcii trecuseră Dunărea, lăsând în urmă foc și pâr-jol, peste toate locurile, pe când ómenii fugeau în spre munți, cuprinși de gróză, ca să-și ascundă acolo averile, femeile și copiii. Lui Ștefan îi eră inima indoită, căci ajutor nu-i venea de nicăieri, iar óstea lui eră așa de mică, în cât un Român avé a se bate cu 20 de Turci, dar tot socotea să-și facă până în sfirșit datoria către țară și poporul său. De aceea el, după ce-și întări averile, pe Dómna Vochița și pe mama-sa în cetatea Némțului, s'apucă de pustii totul în drumul Turcilor și apoi își alese loc de luptă la o strâmtóre în munții din ținutul Némțului, numită Valea Albă, iar ađi numită Rėsboieni, după urma înfricoșătorului rėsboiu ce Ștefan avú aci cu Turcii. Acolo puse el de săpará ómenii șanțuri mari și táind copaci îi rėsturnă și turnă deasupra lor țărană, aședând printre deschidături tunuri, așa că se întări mai bine ca într'o cetate; iar Turcii aflându le ascundetőrea năvăliră ca niște lupi flămândi și înfricoșetőre fú lupta, ce se desválu aci, în tótă sálbátécia ei, căci luptă, pe viață și pe mórte, eră din amândoué părțile. Când trámbețele și tobele sunară începutul luptei, iar Turcii se repeđiră asupra întáriturilor Rėsboienilor, de odată Moldovenii slobođind tunurile, toate rândurile din frunte ale Turcilor cădură la pámínt, fără suflare. Atunci Sultanul Mahomet înhăță stégul din mâna celui ce-l ducea și se repeđi ca un fulger asupra întáriturilor.

Atát le-a trebuit Turcilor. Nebuni de mânie și de frică de a nu fi învinși să repeđiră ca vėntul, ce în turbarea lui de nimic nu mai știe, și numai cu puterea mulțimei lor, luară Valea Albă, deși Moldovenii se luptară ca niște lei, până în sfársit.

Povestea mai spune că, Ștefan cel mare dacă se vedú înfránt la Rėsboieni, umilit și cu durerea în suflet, urcă drumul până la cetatea Némțului și acolo, bătând la pórta cetătei, în miez de nópte, rugă pe Dómna. mama-sa, ca să-l primese înlăuntru, căci Turcii îl caută ca érba de léc, pentru a-l prăpădi, și rănile ce le-a căpėtat în luptă, îl dor până în suflet; iar vėntul rece al noptii îl strábate până în măduva óselor.

Dómna mamă rėmase uimită! Cum? Ștefan cel mare, Vitezul Vitejilor, acela pe care îl știá hotărát să lupte până la cea din urmă picătură de sânge, când eră vorba de apėrarea țarei, el să vină și să-i cėrá ei, o biată femeie, adăpost? Ce rușine! Ce durere! gândi ea, a cărei inimă viteză, n'avea alt-cevă mai scump pe lume ca: cinstea, vitejia și țara, și-i rėspunse «Cum tu, acela care te milogești la pórta, ca un neputíncios, ești Ștefan, vitezul Ștefan, fiul meu? În lături streine cu acėstá nemernică minciună, și catá să scii că fiul meu e acum pe címpul de luptă, unde culcă la pă-

mînt n mul duşman, care ne turbură şi ne primejduesce  ara. Dar vorbele din urmă i se opriră pe buze, căci în întunericul nop ei plute  suspinele înăbuşite a celui de-afară. Atunci ea urmă îndurerată:

Dar, dacă din  nt mplare, Dumnezeu din ceruri, o at t de neîndurat cu mine şi te-a umilit şi schimbat într'at ta, atunci  nt rcete înapoi la luptă, str nge i restul oşterei tale

Ștefan cel mare și mama Sa Doamna Maria, după bătălie la p rta Cet ții N mşului.

şi mori alături de d nşii, dacă nu vei fi în stare să biru-
eşti, căci de c t să trăieşti cu ruşine, mai bine mori ca un
vitez, ap r nd  ara şi drepturile ei; iar mormintul tău  i va
fi atunci încununat cu flori. Şi dic nd aceste vorbe D mna
disp r  în cetate, pe c nd Ștefan cel mare, cu inima s nge-
r nd  de durere încălecă pe calul său, care de at tea ori
l'a întors victorios de la lupte, şi cobor  încet, încet, pe po-
tec  la vale până se perd  în desişul codrilor, prin care

abiă mai pătrundeă câte o rătăcită rață de lumină, când luna tremurând de gróza norilor, ce se sileau în grăbita-i cale s'o întunece, își arata câte o clipă fața. Dar unde se duceă vitézul greū încercat? Unde se duceă voinicul, pentru întâia órá înfrânt? Se duceă să se piardă în desișul negru al codrului, pentru ca nimeni să nu-i mai afle de nume, sau în liniștea spăimântătoare a pădurei căuta el liniștire sufletului său sbuciumat? Nu. Ștefan Vodă căta acolo un vechiū prietin al tinereței lui; el căuta pe *Sihastrul Daniil*, care de mult timp se adăposteă, într'o chiliuță din munții Voroneșului. Merse ce merse Ștefan, ducându-și calul de dârlog, prin cărarea îngustă a codrului, când de o dată vedu o lumină desprindend genele uriașe ale întunericului. Ajunsesse la chilia Sihastrului, și de ce se simțiă mai aprópe, de ce nădejdia începeă din nou să-i încolțască în suflet. Stăpânitorul unei țări, vitézul între viteji, care a culcat la pământ sute și mii de dușmani, smerit și cu cuvioșie se apropie de cele sfinte. Bate încetinel la ușa chilieii și după ce Sihastrul întrebă cine-i turbură liniștea, Ștefan, cu glasul smerit, îi spune că: el, Voevodul Moldovei, fiind înfrânt de Turci iar de mamasa depărtat, vine să cêră un sfat bătrânului pusnic.

«Fătul meu, — duse Sihastrul — mai așteptă o lécă afară, până îmi voi isprăvi rugăciunea și apoi vei intră». Iar isprăvind pusnicul rugăciunea și chemând înlăuntru pe Ștefan, acesta îi spune tot amarul lui, ba mai adăogă și planul de a închină țara Turcilor, rugând pe Sihastrul să-l sfătuască cum să facă și cum să drégă.

Sihastrul se minună și el de slăbiciunea lui Ștefan, și-i spune că nu a cređut, Dómnne feresce, că un vitéz asemenea lui, póte să nutrêscă vre-o dată gândul, de a închină țara lui, altei împărății sau țări; și mai adaoase că: dacă el se simte nevrednic de a mai luptă înainte, să lase altuia locul, fiind că un Domn are dreptul, pentru neatárnare, să schimbe în morminturi și popor și țară, dar nu are dreptul de a-i umili de a-i robi. «Dute—îi mai duse Sihastrul — de strânge din nou óste și te luptă cu încredere în Dumneđeū și în tine și vei vedé că a-i să izbutesci. Iar după ce vei fi câștigat izbânda să ridici aici o mândră mânăstire, pentru pomeniarea celui prea înalt.»

Ștefan, la auđul celor rostite de mamasa și de Sihastru, simți în sufletul său din nou născându-se mândria și dorul de vitejie și luându-și rēmas bun de la Sihastru, făgădui să-l asculte întru tóte și o porni înainte și merse și merse, până ce ajunse în munții Vrancei, la locul ce ađi se chemă «*Sépte munți*». Cei bătrâni mai spun că dacă ajunse Ștefan aici să uită în drepta să uită în stâga, dór de-o zări vre-o casă a lui Dumneđeū, unde să póta îmbucă cevă și să se odihnescă și el și calul, care eră numai sudori.

Și tot uitându-se așa, numa iacă ce dărește pe vârful delului «Dumbrava» o căsuță, în pragul căreia stătea și torcea o bătrână cu fața bărbătosă, dar cu privirea binevoitoare. Atunci se îndreptă Domnul într'acolo și dacă ajunsese în fața bordeiului întrebă pe babă, dacă-i bucurasă de ôspeți.

«Cum de nu—răspunse baba—că dór ómenii de asta își fac case pentru a se adăposti în ele, și la vreme de nevoie și altora să le pótă da adăpost».

Apoi aruncând baba cât colo furca, unde prinsă a sluji pe Vodă și a-i da mâncare și bătură, poftindu-l mai pe urmă la odihnă și dicându-i, să n'aibă de cal nici o griă, că-l va căta ea cum se cuvine. Dar să dice că Ștefan tot oftă într'una și se frământă de colo-colo; iar baba mirată îl întrebă de pricină. Din una din alta, Ștefan spuse babei pățania: cum Turcii l'au învins, cum i-a perit mândra lui oștire și cum nu se dumeresce acú de unde să mai adune noui oștiri.

Atunci bătrâna, închinându-se înaintea lui, îi dîse să nu se scârbescă și să n'aibă témă, că va învinge dușmanii.

«Iată—adăogă bătrâna—eu am șapte feciori, voinici ca niște smei. Cine nu cunósce pe feciorii babei Tudora! Ia-i, Măria Ta, sub stég și ei își vor fi de mare ajutor».

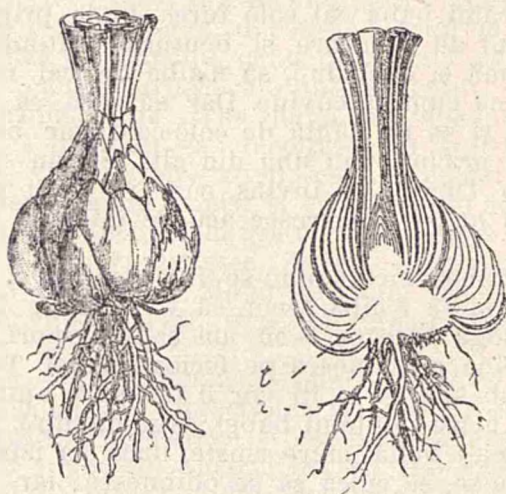
Ștefan cel mare mulțami babei, făgăduindu-i, pentru bărbăția și inima-i bună, mare cinste, dacă va izbândi. Apoi, mai liniștindu-se, se culcă să se odihnescă; iar a doua zi porni cu cei șapte feciori ai babei Tudora Vrăncioia și adună din nou óste. După ce se vedú cu un pâlce de ostași, i se părú că are cine știe ce mulțime nenumărată de oști și porni pe urma Turcilor. Pe aceștia, cu tótă izbânda lor, iar îi bătú și munci amarul. Unde dete o ciură în óstea lor, de picau cu miile; iar nutreț n'aveau de loc din pricină că așa vrú Dumneđeú, ca să se ínece corabia ce venea pe mare, plină de merinde și în țară nu găsiră, căci Moldovenii pustiiseră anume tot în calea Turcilor. Așa în starea în care se aflaú numai bine îi nimeri Ștefan care-i luă pe fugă, tâindu-i și luându-le prăđile. Se dice că acești șapte frați în tot locul erau lângă Ștefan și s'au luptat cu multă voinicie. După ce s'a mântuit lupta, Ștefan Vodă a chemat la dânsul pe cei șapte feciori a-i Vrăncioei și, după ce-i laudă înaintea întregii curți, dicându-le: «ferice de mama care v'a făcut și v'a crescut», le dete în stăpânirea lor cei șapte munți a-i Vrancei, cu vale cu tot, ca să-i stăpânescă ei și tot némul lor în véc de véc.

Iată ce au înțeles Turcii din izbânda lor. Indată ce se curăți țara de liftele turcesci, Ștefan se duse în munții Voronețului și acolo puse de se ridică mânăstirea Voronețului cu hramul sfântului Gheorghe; iar pe locul, unde a înmormântat pe cei căduți la Valea Albă, ridică o mândră bise-

rică, pentru pomenirea acelei mulțimi de viteji Moldoveni, cari au căzut pe câmpul de luptă apărându-și țara.

Tot în acest an se săvârșiră din viață doi feciori de-ai lui Ștefan, din preună cu Dômnă Maria din Mangop, cea lepădată de Ștefan cel Mare.

Laurenția Gribincia.

U S T U R O I U L

(*Allium sotivum*).

Destul de cunoscut la noi ca plantă de condiment; este originar din Sicilia. Totă planta și mai ales bulbul când a ajuns la maturitate conține: *mucilag*, *pucioasă*, *un ulei volatil*, galben, foarte iute și mirositor, *feculă* și *zahar*.

Usturoiul este un stimulant energetic pentru stomac, activează digestia alimentelor mucilaginose și vâscose, măresce puterea organelor digestive și ușurează eșirea gazelor. Un mijloc simplu pentru a face să dispară în parte mirosul urât ce lasă, este să mâncăm câte-vă fire de pătrunjel. Se poate întrebuința ca léc contra limbricilor, două sau trei fire de usturoi ferte în apă sau lapte și îndulcite cu zahăr, este o doctorie bună dată copiilor cu limbrici.

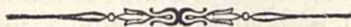
Când avem nevoie de a aplica un muștar, și nu

avem la îndemână făină de muștar, atunci se poate pune în locul lui o cataplasma făcută cu câte-vă fire de usturoi pisate și aplicate pe o cârpă, și apoi pusă în locul unde vom, va face tot același efect, iar dacă se lasă mai mult în acel loc poate scoate o beșică ca și o visicătoare.

Usturoiul pisat și aplicat mai mult timp pe o bătaură face să dispară une ori. Usturoiul cu toate că are atâtea daruri lecuitoare, trebuie să fie oprit de a-l mânca persoanele care au vre-o boală de piele, acei care au pecingeni, persoanele care sufer de iritații de stomac sau de intestine, femeile care alăptează copiii, fiind-că strică laptele și dă colici copiilor.

Dr. Constantin An. Macri.

Foltesci-Covurlui.

Observațiuni noi asupra tăciunelui (cărbunelui) la cereale.

Acest articol este publicat în ziarul de agricultură practică din Paris de la 14 Aprilie, de către d-l Schribaux. Acest articol ne privește direct, din cauză că cultura grâului la noi în țară se întinde din ce în ce mai mult, și dintre toate cerealele ce se cultivă la noi, întreține în prima linie comerțul de export și în același timp formeză baza de hrană a populațiunii orașelor țării noastre.

Dacă populațiunea satelor, ar întrebuința grâu la hrana lor, numai pe jumătate cât se întrebuințează la orașe, ar fi dejă un progres însemnat în higiena de hrană a satelor noastre.

Pentru cititorii «Albinei», voi da numai în resumat articolul d lui «Schribaux».

Dintre oamenii de știință care s'au ocupat mai mult cu studierea tăciunelui ce atacă spicele de grâu și le nimicesc cu totul, ca și a altor cereale, este dr. Brefeld, care în 1884 a constatat că tăciunile nu trăesc numai ca parazit pe cereale, ci poate să trăiască și pe socotela altor materii organice; cu alte cuvinte el poate să trăiască și ca parazit și saprofit. Tăciunile se numesc plantă parazită atunci când absorb hrana de care are trebuință, ca să potă să crească și să se înmulțească din tulpinile plantelor pe care trăesc ele; iar saprofit se numesc atunci când hrana o absorb din substanța organică ce provine de la plantele morțe. Decî mult timp s'a crezut că tăciunile ce trăesc pe cereale este o ciupercă (plantă) parazită.

Prin experiență s'a constatat, că în pământurile îngrășate cu hăligar, sau care sunt bogate în materie organică, tăciunile se înmulțesc cu cea mai mare ușurință. S'a mai constatat că tă-

ciunele se p $\acute{o}$ te $\acute{i}$ nmul $\acute{t}$ i $\acute{s}$ i prin $\acute{i}$ nmugurire, produc $\acute{e}$ d un num $\acute{e}$ r f $\acute{o}$ rte mare de al $\acute{t}$ i germe $\acute{n}$ i noi $\acute{i}$. Acest mod de $\acute{i}$ nmul $\acute{t}$ ire se p $\acute{o}$ te socoti ca $\acute{s}$ i al drojdiei de bere c $\acute{a}$ nd se pune $\acute{i}$ n must dulce.

În 1888, Brefeld a ar $\acute{a}$ tat c $\acute{a}$, germe $\acute{n}$ ii e $\acute{s}$ i $\acute{t}$ i din praful negru (spor $\acute{i}$ sau s $\acute{e}$ m $\acute{i}$ nt $\acute{a}$), fie $\acute{i}$ n p $\acute{a}$ m $\acute{i}$ nt fie $\acute{i}$ n b $\acute{a}$ ligar, $\acute{s}$ i pe car $\acute{i}$ botanistii $\acute{i}$ l numesc conide, sunt mai periculo $\acute{s}$ i pentru cereale, dec $\acute{a}$ t chiar praful negru, a c $\acute{a}$ rei germina $\acute{t}$ ione ($\acute{i}$ ncol $\acute{t}$ ire) este cam schimb $\acute{a}$ t $\acute{o}$ re, sau mai bine $\acute{d}$ is nu reu $\acute{s}$ ese tot-deauna. Dr. Brefeld ca s $\acute{a}$ - $\acute{s}$ i dea $\acute{s}$ i mai bine socot $\acute{e}$ la de germe $\acute{n}$ ii secundari, car $\acute{i}$ sunt agentii principali de molipsire, a udat cu ap $\acute{a}$ molipsit $\acute{a}$ de conide un p $\acute{a}$ m $\acute{i}$ nt bogat $\acute{i}$ n humus (materie organic $\acute{a}$) $\acute{s}$ i l'a sem $\acute{e}$ nat cu gr $\acute{a}$ u sterilizat, a v $\acute{e}$ du $\acute{t}$ c $\acute{a}$ $\acute{i}$ ntr'un p $\acute{a}$ m $\acute{i}$ nt ne $\acute{i}$ ngr $\acute{a}$ sat de-abia sunt 10 plante la sut $\acute{a}$ bolnave, pe c $\acute{a}$ nd $\acute{i}$ n p $\acute{a}$ m $\acute{i}$ nt $\acute{i}$ ngr $\acute{a}$ sat a fost de 10 la sut $\acute{a}$ bolnave.

Acest lucru s'a observat $\acute{s}$ i de agricultorii practicii, c $\acute{a}$ $\acute{i}$ n t $\acute{o}$ te locurile gunoite, holdele de gr $\acute{a}$ u au fost mai mult atacate de t $\acute{a}$ ciune dec $\acute{a}$ t $\acute{i}$ n p $\acute{a}$ m $\acute{i}$ nturile negunoite.

Este adev $\acute{e}$ rat c $\acute{a}$ un spor (s $\acute{e}$ m $\acute{i}$ nt $\acute{a}$ t $\acute{a}$ ciunelui), p $\acute{o$ te s $\acute{a}$ produc $\acute{a}$ $\acute{i}$ n p $\acute{a}$ m $\acute{i}$ nt sau $\acute{i}$ n b $\acute{a}$ legar, un num $\acute{e}$ r f $\acute{o}$ rte mare de germe $\acute{n}$ i activi, car $\acute{i}$ nu pot molipsi plantele dec $\acute{a}$ t atunci c $\acute{a}$ nd sunt tinere $\acute{s}$ i mai cu s $\acute{e}$ m $\acute{a}$ atunci c $\acute{a}$ nd $\acute{i}$ ncol $\acute{t}$ irea sem $\acute{i$ nt $\acute{e}$ i de t $\acute{a}$ ciune, s'ar put $\acute{e}$ face $\acute{i}$ n acela $\acute{s$ i timp cu a bobului de gr $\acute{a}$ u. Dar se scie c $\acute{a}$ $\acute{i}$ ncol $\acute{t}$ irea bobului de gr $\acute{a}$ u se p $\acute{o$ te face de la 1 — 2 grade de c $\acute{a}$ ldur $\acute{a}$, pe c $\acute{a}$ nd a sporului (s $\acute{e}$ m $\acute{i}$ nt $\acute{a}$) de t $\acute{a}$ ciune numai la 5—11 grade de c $\acute{a}$ ldur $\acute{a}$. De aceia gr $\acute{a}$ nele de t $\acute{o}$ mn $\acute{a}$ sunt mai pu $\acute{t}$ in molipsite de t $\acute{a}$ ciune dec $\acute{a}$ t cele de prim $\acute{a}$ var $\acute{a}$, fiind-c $\acute{a}$ t $\acute{o}$ mn $\acute{a}$ c $\acute{a}$ ldura scade cu c $\acute{a}$ t $\acute{i}$ naint $\acute{a}$ m spre $\acute{e}$ rn $\acute{a}$, iar prim $\acute{a}$ vara din contr $\acute{a}$ c $\acute{a}$ ldura se m $\acute{a}$ resce a $\acute{s}$ $\acute{a}$ $\acute{i}$ n c $\acute{a}$ t ajut $\acute{a}$ la $\acute{i}$ nmul $\acute{t}$ irea t $\acute{a}$ ciunelui.

Cu c $\acute{a}$ t gr $\acute{a}$ nele de prim $\acute{a}$ var $\acute{a}$ se s $\acute{e}$ m $\acute{e}$ n $\acute{a}$ mai de timpuriu cu at $\acute{a}$ t gr $\acute{a}$ ul este mai pu $\acute{t}$ in molipsit de b $\acute{o}$ l $\acute{a}$, fiind-c $\acute{a}$ $\acute{i}$ ndat $\acute{a}$ ce c $\acute{o}$ ja (epiderma) paiului $\acute{i}$ ncepe a se $\acute{i}$ nt $\acute{a}$ ri, t $\acute{a}$ ciunele nu mai p $\acute{o$ te atac $\acute{a}$, a $\acute{s}$ $\acute{a}$ dup $\acute{a}$ cum $\acute{i}$ l p $\acute{o$ te atac $\acute{a}$ c $\acute{a}$ nd $\acute{t}$ es $\acute{e}$ tura este t $\acute{i}$ n $\acute{e}$ r $\acute{a}$. De asemenea firele de gr $\acute{a}$ u care provin din b $\acute{o}$ be bine dezvoltate, sunt mai pu $\acute{t}$ in atacate de t $\acute{a}$ ciune dec $\acute{a}$ t firele de gr $\acute{a}$ u provenite din b $\acute{o}$ be mai slabe $\acute{s}$ i pipernicite.

În anul trecut 1903 s'a mai constat c $\acute{a}$, molipsirea cerealelor de spor $\acute{i}$ sau conide se produce nu numai $\acute{i}$ n timpul c $\acute{a}$ nd sem $\acute{i$ nt $\acute{e}$ le $\acute{i}$ ncol $\acute{t}$ esc, dar $\acute{s}$ i pe timpul $\acute{i}$ nsflorirei. În acest cas b $\acute{o}$ la se produce numai prin conide.

Dar se scie c $\acute{a}$ chiar sem $\acute{e}$ n $\acute{a}$ turele de gr $\acute{a}$ u de t $\acute{o}$ mn $\acute{a}$, ca $\acute{s}$ i gr $\acute{a}$ ul de prim $\acute{a}$ var $\acute{a}$ $\acute{s}$ i orzul, nu sunt cru $\acute{t}$ ate de ac $\acute{e}$ st $\acute{a}$ b $\acute{o}$ b $\acute{a}$, de $\acute{s}$ i sem $\acute{i$ nt $\acute{e}$ le acestor cereale, $\acute{i}$ nainte de a fi sem $\acute{e}$ mate au fost bine sullatate. În acest cas, se crede c $\acute{a}$ mai sunt $\acute{s}$ i al $\acute{t$ i germe $\acute{n}$ i necunoscu $\acute{t}$ i car $\acute{i}$ pot s $\acute{a}$ produc $\acute{a}$ b $\acute{o}$ la, sau printr'o molipsire posterio $\acute{r}$ $\acute{a}$ perio $\acute{d}$ e $\acute{i}$ $\acute{i}$ ncol $\acute{t}$ irei.

Dr. Brefeld a mai l $\acute{a}$ cut experie $\acute{n$ te $\acute{s}$ i cu t $\acute{a}$ ciunele care atac $\acute{a}$ porumbul; ultimul rezultat este c $\acute{a}$, sporii sau s $\acute{e}$ m $\acute{i}$ nt $\acute{a}$ t $\acute{a}$ ciunelui care atac $\acute{a}$ porumbul s'ar g $\acute{a}$ si $\acute{i}$ n aer, care fiind duse de v $\acute{a}$ nt, cad pe fl $\acute{o}$ rea porumbului $\acute{s}$ i ast-fel se molipsesce, sau c $\acute{a}$ con-

dele pot să provină de la un corp din apropiere semănat cu cereale. Experiențele dr. Brefeld, a fost îndreptate și asupra ovășului, ele au dat aceleași rezultate ca și la grâu.

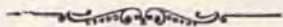
În resumat: germeii tăciunelui străbat în grâu când încolțesc (germinază), și când holda de grâu înflorește.

Sporii săi sămînța tăciunelui care a molipsit florile unei holde de grâu în 1903, nu poate să-și aibă efectele vătămătoare decât în 1904, când spicele vor fi atacate de tăciune; deci perioada de încolțire a sporului de tăciune în cazul acesta ține doi ani. Acum se înțelege de ce chiar semințele de grâu sulfatate încă pot da naștere la plante bolnave de tăciune. Pentru a stărpi cu totul germeii băleii, trebuie a aplica semințelor, înainte de semănat, un tratament intern și extern și în cazul acesta nu rămâne decât metoda cu apă caldă a lui Iensen.

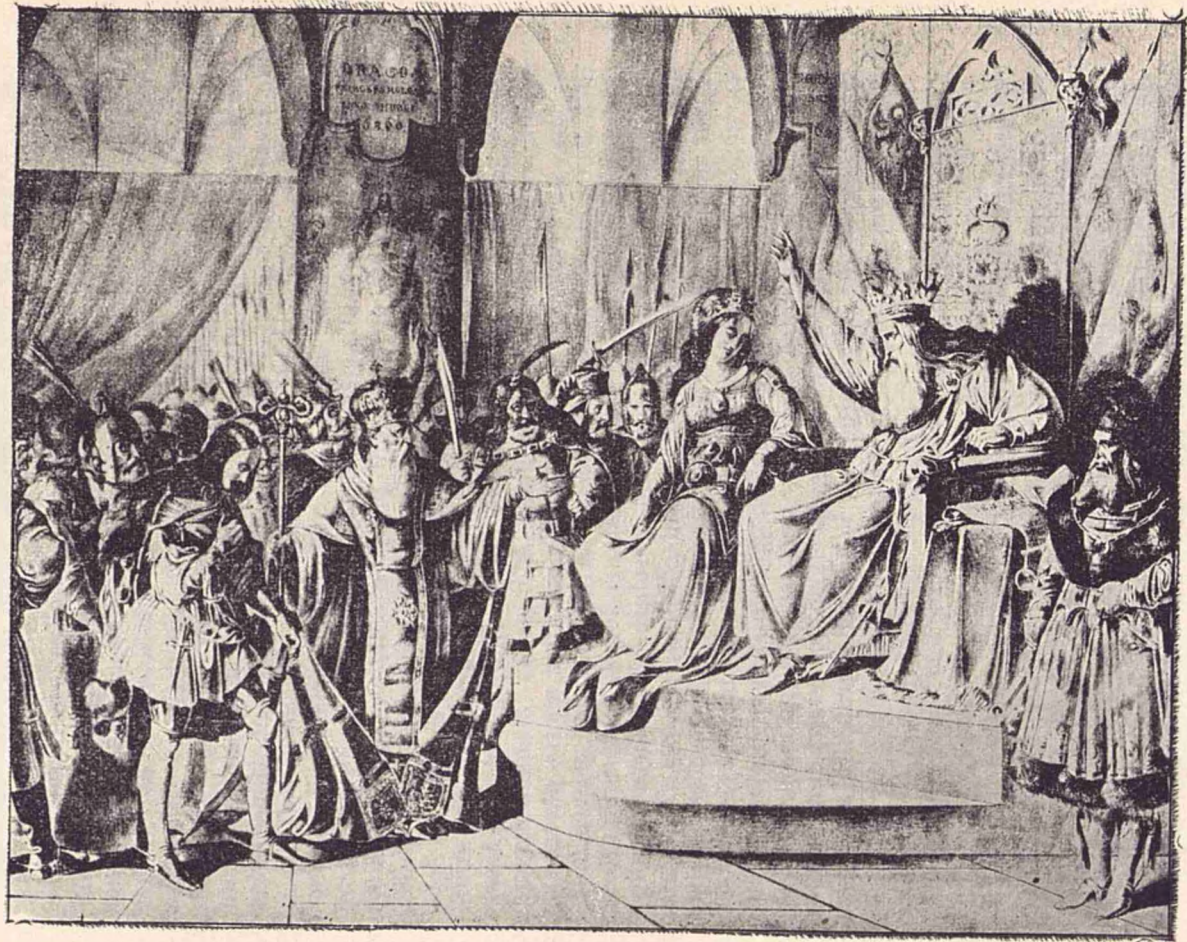
Din cercetările dr. Brefeld, se mai poate constata: că pe timpul înfloririi grăului, sporii (sau sămînța de tăciune), se introduc în florile spicului de grâu prin deschiderea foițelor ce formează învelișul organelor de fructificare sau legare ale flărei, aceste foițe la treeratul grăului dau plvă.

De aceia când se selecționează (se alege) varietățile de grâu, trebuie a se alege acele spice ale căror foițe în care se găsesc organele de fructificare, să rămână închise în momentul când se face semănarea germeilor de tăciune, dar această părere are încă trebuință de verificare, de ore-ce la grâu, orz, și ovăș, fructificarea (lecundațiunea) este regulată, și foițele care adăpostesc organele de fructificare, nu stau deschise, decât prea puțin și de comun pe la mijlocul dălei când căldura este mai mare; așa în cât molipsirea flărei, de sămînța tăciunelui este foarte slabă, sau de loc, când cerul este noros, sau dacă timpul este mai răcoros. Sămînța tăciunelui care se găsește în substanța bobului de grâu, este în mică cătătime, deci și mai puțin periculoasă. Dacă printr'un tratament s'ar pute stărpi, așa după cum se poate stărpi la exterior prin sulfatarea bobelor de grâu, în acest cas băla s'ar micșora din ce în ce mai mult.

V. S. Moga.

Adâncimea mărilor. — Intr'o carte nemțescă, ce a apărut de curând, se arată adâncimea mărilor. După datele acestei cărți, marea Mediterană nu are nicăieri adâncimea mai mare de 3.500 metri. Oceanul Atlantic are unele locuri de 6.000 metri adâncime, dar cel mai adânc este Oceanul Pacific, care într'un loc este de 9.426 metri. — Prin urmare adâncimea acesta este mai mare de cât înălțimea celui mai înalt munte de pe pământ, care n'are de cât 8.840 metri.

Ștefan cel mare pe patul de mărte povățuiește pe fiul său Bogdan să închine Moldova Turcilor.

OMORĂȚI OMIȚILE !

Încă din érnă am vèdut publicat pe la tóte primăriile din jud. Putna un ordin, în care se spuneă, că fie-care locuitor se-și curețe liveđile de omiđi înainte de a înviă.

Ordinul s'a executat de cea mai mare parte din locuitorii, dar au fost câți-vă leneși cu liveđile în diferitele părți ale comunei cari nu le-a curățit și insectele înviind, s'au comunicat și la liveđile harnicilor gospodari, cari și le-au curățit.

Ast-fel că cea mai mare parte din liveđi sunt acum distruse de omiđi.

Mijlocul pentru stârpirea omiđilor înviate, cel mai estin și la dispoziția fie-cărui țaran este următorul:

Se scutură bine pomii de tóte omiđile, se ia păcură simplă și se ung pomii la jumătatea trunchiului de jur împrejur în lungime de 15 — 20 cent.

Omiđile căđute jos caută să se suie imediat și când ajung la păcură se opresc, neputënd trece. Se va căuta ca păcura să nu se usuce.

Omiđile îngrămădindu-se se pot omorâ lesne, strivindu-le cu un sac. Dacă nu se omorâ, trec la ceilalți pomi, sau la vecini, unde pomii nu sunt unși.

Neavënd unde să se mai suie, trec la vii, pe cari le pot distruge, neputëndu-le trată cu ast fel de material. De aceea este de neapărată necesitate ca să fie omorâte.

Lécul acesta se va repetă ori de câte ori se va observă că s'a ivit iarăși omiđi, ținënd sémă ca păcura să stea neconțin umedă căci îndată ce s'a uscat, omiđile pot trece peste ea.

Sava Șerban Neagu.

Agricultor, str. Pichet No. 3. Focșani.

După statistică. — În anul 1903 au apărut în București 55 țiare și 113 reviste, iar în provincie 114 țiare și 52 reviste.

De pe Domeniile Coronei.

În ziua de 29 Martie a. c., a fost o reprezentație teatrală în comuna Dobrovăț de pe Domeniul Coronei din jud. Vaslui. Serbarea s'a dat în sala «Tétrului sêtesc» de acolo de către societatea «Lira» a elevilor din clasa IV-a a Gimnasiului Ștefan-cel-Mare din Iași, cari au jucat «Sunt Vlăduță, taică» și s'au produs cu mai multe cântece în cor și cu diferite șansonete și anecdote.

Pe lângă persoanele culte din localitate, cu rudele și cunoscuții cari le veniseră de sărbători a asistat un mare număr de sêteni. După reprezentație a fost dans, la care au luat parte și țeranii petrecându-și până târziu.

Serbarea a isbit pe deplin. Venitul net a fost de 70 lei. Diletanții s'au prezentat în costume naționale și fiind bine pregătiți s'au achitat spre satisfacția generală de rolurile lor. În deosebi a făcut impresie ținuta lor românească și vioiciunea cu care au jucat în comedia foarte potrivită ce au ales pentru această ocazie. Nu mai puțin au plăcut în cântecele naționale la cari sâtenii au dat cei dintâi semnalul aplauselor.

La sfârșitul reprezentației elevul Hârlescu a ținut o scurtă cuvîntare în care mulțumind d-lui Ion Kalinderu, administratorul Domeniilor Coronei, pentru bună-voința ce a avut de a le da voie să dea serbarea, a arătat importanța tétrului sătesc pentru ridicarea nivelului moral și cultural al populațiunii rurale.

După aceea s'a cântat în cor «Trăiască Regele» care a fost ascultat în picioare de toți cei de față.

De la Cercurile Culturale.

În ziua de 18 Aprilie a. c., s'a ținut ședința Cercului Cultural în localul școlii din comuna Golești, jud. R-Sărat.

De la orele 8 — 12 a. m., toți membrii cercului au asistat la serviciul divin oficiat de preotul paroh local, Iacob Goleanu, unde s'a cântat leurgăria pe 2 voci de elevii școlii. De la orele 1 — 2 p. m., s'a ținut ședința intimă între membrii, unde s'a discutat despre farmaciile comunale dacă e bine sau nu să se dea în sêma învățătorului sau preotului. S'a emis părerea ca să se țină de preot, care este în legătură mai intimă cu poporul.

De la orele 2 p. m., se deschide ședința publică. D-l Ion Brătîlă, învățător local, a citit o frumoasă conferință despre «Hrana și îngrijirea vitelor», arătând cum ar trebui îngrijite bine; mai vorbește de cultura lucernei și a sfecelei de nutreț. Arată cum ar trebui hrănite vitele atât în timpul verii cât și pe iernă. Toți membrii cercului a găsit că conferința e foarte potrivită de a se citi de toți învățătorii în satele lor, hotărând a se trimite revisoratuului pentru a o trimite la toți învățătorii din județ.

S'a mai recitat poeziile: «Din vremea Fânarioților», «Cei doi lucrători», «O cerșetore», «Țara mea», printre cari au variat cânturile pe 2 și 3 voci: «Sună buciumul d'alarmă», «Hora ostașilor Români», «Libertatea națională» și «Românașul».

Atât cânturile, cât și recitățile s'au executat minunat de către elevi.

Aurelian Georgescu.

* * *

La cercul cultural Leurdeni care s'a ținut în comuna Budi-

ștenî, d-niî învățătorî, au luat parte de dimineță la slujba bisericească ce s'a oficiat în biserica sus țisei comunî, care era plină de credincioși.

Corul bisericesc, condus pe două voci de învățătorii acestei comunî, au cântat liturgia.

Acsionul cântat de d-l Rodoș, învățător și explicarea evangheliei, de d-l Diaconescu, învățător, au lăsat multă uimire în popor.

La 11^{1/2} eșind din biserică, d-niî învățătorî s'au dus la școlă, unde d-l Popescu, învățător, local, a ținut o lecțiune de istorie.

La 12^{1/2} au luat masa cu toții la d-l Popescu, împreună și cu d-niî: Duțu-Duțescu și Maximilian Popovici.

La ora 2, toți s'au adunat la școlă, unde d-l I. Marinescu, învățător din Călinescî, a ținut o conferință relativ la folósele învățaturii și bibliotecelor, deslușind folósele ce se pot trage din citire, explicând că atunci când se trimet copiii la școlă ies bunî agricultorî, cu cunoșcințe mai multe câștigate prin învățatură, și terminăcu cuvintele, «voiți și veți putea, ajutați-ve că ve va ajuta și Dumnezeu»

După dînsul a vorbit d-l Duțu-Duțescu, reamintind multe din trecut, în adevărata limbă a strămoșilor.

DE LA SATE

În ziua de 12 Aprilie curent școlă din Târgu-Călugăreni jud. Némțu, a fost vizitată de către d-l Em. Zaharia, noul Prefect al județului.

Elevii și-au făcut datoria, iar d-l Prefect a arătat multă bună voință și cu un deosebit interes a ascultat și cercetat totul.

În ziua de 18 Aprilie, tot la această școlă a fost cercul cultural «Pionul». Succesul a fost strălucit, căci la serbarea populară de la 1—4^{1/2}, sub conducerea diriginteluî, a luat parte atâta lume cum nu în multe locuri s'a vędut: 2 săli de clasă spațiose au fost pline, antretul, pe la ferestre, curtea plină, pe zaplaz și șosea de asemenea plină.

Lumea a plecat cu regret că nu mai ține serbarea. De asemenea și conferința d-lui N. Trofin, învățător a fost primită și ascultată de popor cu multă plăcere.

INFORMAȚIUNI

Directiunea Seminarului „Veniamin“ din Iași aduce la cunoșcință că în luna Octomvrie viitor se va serbători centenarul Seminarului și rógă pe toți foștii elevi ai Seminarului să-și trimetă adresa precum și ori-ce sciință ar avea despre foștii colegi.

De asemenea rógă pe toți foștii elevi, cari sunt autori să-și trimiata câte un exemplar din operele

d-lor Direcțiunei Seminarului, spre a se expune cu ocazia serbării.

* * *

Din inițiativa d-lui Revisor școlar Teodoru, Duminică, 4 Aprilie 1904, a avut loc o mare Serbare Școlară în orașul Tecuci, dată de elevii și adulții școlilor urbane și rurale, în scopul ridicării statuei nemuritorului «Vasile Alexandri».

PROGRAMA.

Partea I.—1 Imnul «Trăescă Regele», cântat de elevii școlilor primare urbane.

2. Conferința despre «Vasile Alexandri» ținută de d-l Scarlat Popovici, institutor în Tecuci. În timpul dezvoltării conferinței s'a recitat la fie-care gen de poezii, versuri de către elevii și elevele școlilor primare-urbane.

3. Corurile «Cuculeț cu pana sură» și «Dis'a badea c'o veni», cântate de flăcăii și fetele școlii de adulți din Cernicari, conduse de d-l C. Gheorghiu, dirigintele școlii.

4. «Banul mărăcine», joc național executat de elevii școlilor rurale din Poana și Matca, conduse de învățătorii V. Berbeciu și I. Anghelie.

Partea II.—1. Corurile «Frunză verde de trifoiu», «Măi Ștejare», «Plugar și oștaş» și «Tot ți-am dis Mândro ți-am dis» cântate de flăcăii și fetele școlii de adulți din Cernicari.

2. «Vivandiera» Piesă într'un act de V. Alexandri, executată de elevii și elevele școlilor primare-urbane.

3. Jocurile naționale; Soldățesca, Ardelenesca și Săltata, executate de elevii și elevele școlilor din Matca și Poana, în mod alternativ.

Beneficiul net a fost de lei 219,60, cari s'au înaintat Onor Academiei Române.

* * *

— În ziua de 12 Maiu 1904, ora 10 jum. a. m., se va ține la Eforie, B-dul Elisabeta, licitație pentru darea în întreprindere a construirii unei case de arendaș la proprietatea Eforiei Popeni comuna Sudiți, din jud. Ialomița, conform planurilor și devisului în sumă de lei 10.000.

Concurenții vor trebui să depună ca garanție provizorie lei 5% din suma devisului, cea definitivă va fi de 10% din suma rezultată la licitație.

— Pentru darea în întreprindere a reparațiilor generale ce urmează a se face la clădirile schitului Slobozia, lângă Câmpina.

Devisul în sumă de lei 9.978.50.

Condițiunile, planurile și devisul se pot vedea la serviciul bunurilor Eforiei, în ori-ce zi și ore de lucru.

Supra oferte nu se primesc.

Domnii concurenți, spre a lua parte la licitație vor trebui să depună garanție provizorie lei 5% din suma devisului, cunoscând că cea definitivă va fi de 10% din suma rezultată la licitație.

— De te potrivesci vițelului rămâi fără lapte.

Bibliografii.

D-l. Teodor Speranția, profesor și scriitor, a întreprins acum de curând publicarea, în fascicule săptămânale, a unei foarte interesante lucrări intitulate: *Psihologia pentru toți*.

În mod clar, fără mari pretențiuni, cu expresiuni anume alese pentru a fi pricepute *într'adevăr* de toți cititorii, d-l Speranția tratează cu multă competență, una câte una, importantele cestiuni ale psihologiei, această știință vastă a sufletului.

Scrierea acésta este bine venită și va umplea o lacună de mult timp simțită în literatura filosofică din țara noastră.

Într'adevăr, în afară de câte va manuale de psihologie scrise în limbi streine, prea puține scrieri avem relativ la acest important obiect de studiu, absolut necesar orî-cărui om ce trăește în societate.

A se cunoșce pe sine și apoi a cunoșce pe acele persoane cu cari ne vedem dilnic, a fost considerat și în vechime și este considerat și astăzi ca lucrul de căpetenie pentru toți ómenii fie ei pe orî-ce tréptă a culturii, a născerei și a averii.

Bogat și sărac, tînăr și bătrân, nobil, sau nenobil, toți ómenii sunt datorî să cunoșcă legile acestei importante științe.

Advocatul trebuie neapărat să posedă bine psihologia, dacă voește să obțină câștig de cauză de la judecătorii cărora el se adresază.

De asemenea și profesorul și artistul și preotul și generalul și comerciantul, în fine tótă lumea, toți ómenii mai bune rezultate vor obține în lupta vieței, știind în ce mod să se cunoșcă pe ei și pe acei din prejurul lor, de cât dacă ar ignora cu desăvârșire știința sufletului omenesc.

Marele defect al acelora cari până acum au alcătuit tratatele de psihologie este, că au considerat prea învățați pe toți cititorii și de aceea mai toți autorii unor asemenea tratate au expus materia în mod prea înalt, cu o terminologie riguros științifică, cu expresiuni greu de înțeles; de aceea, marele public—tocmai acela care mai cu sémă este chemat să profite de o așa utilă îndrumare în viață—s'a folosit prea puțin, ba chiar de fel de aceste psihologii savante.

Scrierea d-lui Speranția este tocmai menită a remedia acest reu: ea se adresază mării mulțimi de cititori, le vorbește în limba lor, se ferește de prea mari și prea dese abstracțiuni căutând să le dea un strict necesar, absolut indispensabil.

De aceea, credem că acésta lucrare este foarte utilă și o recomandăm cu tot dinadinsul.

* * *

A apărut:

«CREȘTINISM ȘI NAȚIONALITATE» de *Victor Puiu*.

De vânzare la librăriile Leon Alcalay, Socec & Comp din București și la sucursalele librăriei Socec din provincie. Prețul 1 leu 30.

Contra ploșnițelor.—Piséză frunză de cânepă verde și câte-vă cepe putrede, scóte zéma și o amestecă cu fiere de boú ; apoi unge crăpăturile unde staú ploșnițele și veí scăpă de ele.

M u l ț u m i r i

Încă din anul 1897, d-l Ion Kalinderu, proprietarul moșiei Greci-Olt, a dat un loc pentru grădina școlară, cu scop de a servi ca exemplu sătenilor și a se face lucrări agricole cu elevii școlii.

Acest loc s'a cultivat sistematic cu diferite zarzavaturi, plante textile, lucernă, etc., și conform dorinței d-lui Kalinderu, s'a înființat mai târziu și o mică pepinieră de diferiți pomi roditori, din cari să se împartă gratuit elevilor.

În anul trecut și în anul acesta la serbarea «Sădirea pomilor», s'a dat la elevi și absolvenți 60 persici și 88 nucii, restul rămânând pentru viitor.

Lucerna, care până mai anii trecuți eră necunoscută de săteni, acum a început a o cultiva și ei în grădinile lor, pe mici porțiuni.

Pe lângă acestea și alte multe îmbunătățiri făcute școlii, d-l Kalinderu a mai dat și o vacă pentru elevii ai căror părinți sunt în lipsă de vaci sau oi cu lapte.

Sub-semnatul, în numelele sătenilor și elevilor școlii, aduc respectoase mulțumiri d-lui Kalinderu, pentru aceste fapte mai pre sus de ori-ce laudă.

O. Popescu.
Învățător, Greci-Olt.

* * *

Locuitorului N. Predan din comuna Băjenii, jud. Muscel, i se aduc vii mulțumiri din partea consătenilor și a dirigintelui școlii, pentru că a oferit gratuit casele sale, spre a servi ca local de școală până la finele anului școlar.

*

Epitropia Parohiei Borca, jud. Suceva, aduce respectoase mulțumiri Onor. Administrației a Domeniului Coronei pentru cărțile bisericești dăruite acestei biserici.

* * *

I. Vulcănescu, învăț. com. Padina-Mare, Mehedinți, aduce cele mai călduroase mulțumiri d-lui redactor al «Jurnalului Societății Centrale agricole», d-l S. P. Radianu, care a trimis gratis acestei școle cinci kilograme semință de lucernă.

Un oțet pentru a ave o voce frumoasă.—Când avem nevoie de a cânta vom căpăta o voce frumoasă turnând 5 sau 6 picături din oțetul următor într'un pahar cu apă caldicioasă, cu care ne vom gargarisi gâtul dimineața și seara.

Viorele uscate . . . 4 grame.

Oțet bun de vin. . . 48 »

Alcool . . . . . 2 »

După ce le-am lăsat la un loc timp de 15 zile, filtrăm oțetul, storcând totul bine și îl păstrăm într'o sticlă bine astupată.

Léc contra durerilor de măsele.

Acest léc este *formolul geraniat* care se prepară foarte ușor.

Se ia o soluție de *formol* 4 grame, 6 grame *alcool* și 2 grame de esență de *geranium*. Se obține ast-fel un lichid cu un miros plăcut, foarte antiseptic și potolitor de dureri.

Se ia o bucățică de vată, se înmôie în amestecul de mai sus și se introduce în măseaua găunosă. Ceii ce au încercat acest léc spun că durerea dispare ca prin farmec.

S T E A U A

Societatea *Steaua* are de scop a lucra pentru intinderea invetaturii in popor, prin tiparirea si raspandirea de scrieri si publicatii morale, patriotice si de folos practic, si pentru impiedecarea, prin toate mijlocele legiuite, a raspandirii de scrieri si publicatii imorale, sau cu tendinte contrarii statului si ideii nationale romane.

Cotisația este de cel puțin doi lei pe an, iar pentru invetatori, preoți rurali și sateni, de cel puțin un leu pe an. Fiecare membru este îndatorat oa, în cel d'întăiu an după primirea sa, să facă se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotisația pe un an, se pot adresa d-lui *Petru Gârbovicenu*, strada Sf. Ecaterina, București.

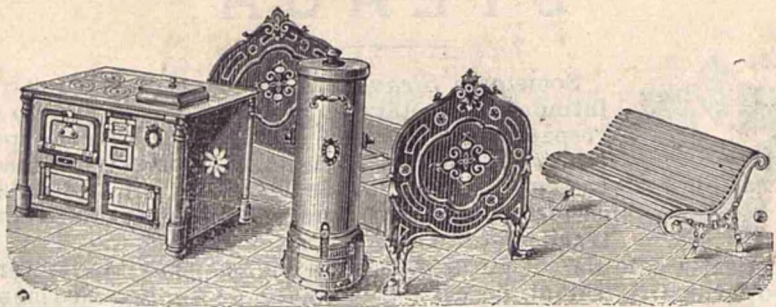
Comitetul. *Președinte, Ioan Kalinderu, membru al Academiei Române. — Vice-președinte, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator. — Administrator și casier delegat, Petru Gârboviceanu, Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, director al Șc. Normale a Societății pentru învățatura poporului român; — Secretar, Const. Banu, profesor secundar și inspector școlar — Membri, Spîru C. Haret, Ministru, profesor Universitar; I. Dimitrescu Procop., senator, fost Primar al Capitalei; M. Vlădescu, deputat, profesor universitar; Cristu S. Negoescu, profesor secundar; Dim. Cecropid, institutor. — Censori, Const. Allmăneșteanu, inginer de mine; Preotul econom Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, revisor școlar.*

Membrii înscriși și cotisațiunii plătite (Urmare).

Spiru C. Haret, Ministrul Cultelor și al Instrucțiunii publice, (București), 60 lei; Xenopol Alexandru, profesor (Iași), 5 lei; Dr. C. Istrate, profesor universitar, (București) 10 lei; Anghel Saligny inginer, (București) 10 lei; B. P. Hașdeu, membru al Academiei (București) 5 lei; I. Bianu, profesor universitar, (București), 5 lei; Haret Mihail C., (București), 2 lei; Dr. Felix Iacob, (București), 5 lei; Grigore Ștefănescu, profesor universitar (București), 5 lei; Șt. C. Hepites, (București), 5 lei; C. Erbiceanu, fost profesor universitar, (București), 2,50 lei; Dem. Olănescu, (București), 10 lei; Naum Anton, (Iași), 5 lei; Constantin Geneti, (Bêrlad), 1 leu; Haralambie Popa, (Zorleni-Tutova), 1 leu; Dumitru Mihail (Zorleni-Tutova), 1 leu; C. Tenea, preot, (Zorleni-Tutova 1 leu; Nicolae Stoleriu învățator, (Zorleni-Tutova), 1,50 lei; Mihail Lupescu, învățator, (Zorleni-Tutova), 4 lei; P. Petrici, (Bêrlad), 1 leu; Nicolae Rotariu (Zorleni-Tutova), 1 leu; Ilarian Velculescu, Directorul școlii normale, din Câmpul-Lung, 12 lei; Grigoe Pănoiu, învățator (Benglesci-Gorj), 1 leu; I. D. Velican învățator, (Stejerei Gorj), 1 leu; D. I. Popescu învățator, (Vălea-cu-Ăpă), 1 leu; D. Bogdan învăț., (Stănesci-Gorj), 1 leu; Sinian Popescu învăț., (Poerua-Gorj), 1 leu; Lazăr Arjoceanu, învăț., (Bălănesci-Gorj), 1 leu; Iacob Părvulescu învăț., (Urdarii-de-sus-Gorj) 1 leu; Emanoil Ciobanu, învăț., (Cărligei-Gorj), 1 leu; Constantin Purec învăț., (Costeni-Gorj), 1 leu; Dem. Amrulescu învăț., (Peșteana-de-sus-Gorj), 1 leu; Demetru Diaconescu învăț., (Gord-Rocați-Gorj), 1 leu; C. Filipescu învăț., (Slobozia-Gorj), 1 leu; V. Mălăescu învăț., (Bălesci-Gorj), 1 leu; Gh. Dobrescu învăț., (Copăcioasa-Gorj), 1 leu; I. Popescu, învăț., (Baia-de-fier-Gorj), 1 leu; Gh. Popescu învăț., (Călnic-Gorj), 1 leu; G. I. Negrescu învăț., (Ohaba Novaci-Gorj), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului 1904 al Societății e de 121; iar numărul banilor încasați de la aceștia și de la vechii membrii, e de 1.412 lei și 75 de bani.

(Va urma în numărul viitor).

FABRICA COMETUL

ADOLF SALOMON

Str. Dămnei 14, București.

Sobe Calorifere. Mașini de bucate.
Mobile de grădină. Paturi și mobile
de fier.

52-7

Cel mai mare și vast magazin și singurul care *vinde estin*.
Dinlic sosesc Incălzăminte Negre și Colori, pentru Bărbați, Dame și Copii
din propria noastră Fabrică, lucrate de uol.

Prețuri corente la Ghete de Bărbați:

de Vax cu Elastic sau Șireturi	Lei	10.95,	11.95,	12.95,	13.95.	
• • • Nasturi		•	12.95,	13.95,	14.95,	15.95.
• Lack cu Elastic sau Șireturi		•	12.95,	13.95,	14.95.	
• • • Nasturi		•	13.95,	14.95,	15.95.	
• Chevreau cu Elastic		•	12.95,	13.95,	14.95.	
• • • Nasturi		•	13.95,	14.95,	15.95.	

Prețuri corente la Ghete de Dame:

de Chevreau negre cu Șireturi	Lei	10.95,	12.95,	13.95.			
• • • Botoni		•	11.95,	12.95,	13.95,	14.95,	15.95.
• • • Colori		•	12.95,	13.95,	14.95,	15.95.	
• Gems cu Nasturi și Șireturi		•	7.95,	8.95,	9.95.		
Pantofi de Chevreau albi decoltați		•	5.95,	6.95.			
Idem cu Șireturi și Nasturi		•	6.95,	7.95,	8.95.		
Idem de Lack diferite forme		•	5.95,	6.95,	7.95,	8.95,	9.95.
Rayon de Lingerie pentru Dame și Bărbați cu prețuri fabulos de estine.							
In tot deuna se găsec mari cantități de mănuși Glacé, Albe, Colori, și Negre pentru Dame Lei 2.50.							
• Bărbați		•	2.95.				

Rupându-se la încercare, se dă altă
pereche.

Magasin la tôte Sesónele, Calea
Victoriei No. 27, alături de Poliția
Capitală, București.

5%
Cupon de reducere pentru cititorii Albinel.

Cititorii revistelor vor avé un scădămint de
5% din prețurile însemnate, prezentând
cuponul.